

informatör

gorenje
gorenje
gorenje
gorenje
gorenje

List za obveščanje delavcev velenjskega dela SOZD Gorenje—Št. 4—Leto XVIII.—Titovo Velenje, 25.1.83

Skupščina o Körtingu

Na seji Zbora združenega dela skupščine občine Velenje, ki je bila 20. januarja, so bili delegati seznanjeni s problematiko Koertinga. Poročilo o tem je podal predsednik delavskega sveta Gorenje TGO Viktor Vaupot. Objavljamo ga v celoti.

V ponedeljek, 10. januarja 1983, so se na 1. izredni seji sestali delegati delavskega sveta delovne organizacije Gorenje TGO, Titovo Velenje. Gospodarski položaj delovne organizacije, možnosti in pogoji za delo so namreč takšni, da zahtevajo hitro ukrepanje, to pa je tudi pogojevalo sklic izredne seje. Prisostvovali pa so ji poleg delegatov vseh temeljnih organizacij tudi člani poslovodnega odbora Gorenje TGO, ki je bil predlagatelj smernic in ukrepov, predstavniki sozda Gorenje, vodstva tozdov in delovnih organizacij Gorenje promet Servis, Raziskave in razvoj ter Interne banke. Seji je prisostvoval tudi predsednik skupščine občine Velenje Janez Basle.

Na zadnji seji DS v letu 1982, dne 29. 12. 1982, smo obravnavali poročilo izvajanju sanacijskega programa TGO in GKE. Obravnavali smo usmeritve in splošno oceno poslovanja v letu 1983. Ob koncu leta so zvezna, republiška in tudi občinska skupščina obravnavale oziroma sprejele resolucije družbenega ekonomskega razvoja v letu 1983. Zvezna skupščina je sprejela za nadaljnji družbeni ekonomski razvoj v SFRJ izredno pomemben zakon o deviznem režimu (razpolaganju z devizami).

Usmeritve za leto 1983, devizni zakon in nekateri drugi sklepi usmerjajo celoten družbeni razvoj oz. bodo določali pogoje gospodarjenja OZD tako materialne proizvodnje kot družbene dejavnosti. Čeprav vsi pogoji gospodarjenja po novem deviznem zakonu še danes niso povsem znani in določeni, je bilo nujno, da se delavci v TOZD in DSSS tako dogovorimo o proizvodnji, izvoznih, gospodarskih in drugih ciljev, ki jih moramo postaviti. Hkrati smo se morali dogovoriti in sprejeti sklepe, s katerimi ukrepi bomo v tekočem gospodarjenju takoj pričeli usmerjati delo k tako dogovorjenim ciljem. Na osnovi ocene doseženih rezultatov gospodarjenja in uresničevanja sanacijskega programa v preteklem letu ter sprejetih usmeritvah družbenega razvoja je poslovodni odbor pripravil:

- smernice za pripravo planskih dokumentov za leto 1983 ter
- ukrepe v tekočem gospodarjenju za doseglo planskih ciljev v letošnjem letu, in jih predlagal DS DO, da jih sprejme.

Sprejete smernice bodo osnova za pripravo plana v TOZD, DSSS in DO kot celote, tako da je že v januarju steklo dogovarjanje delavcev o planskih ciljih, nalogah in ukrepih ter pričakovanih rezultatih v letu 1983.

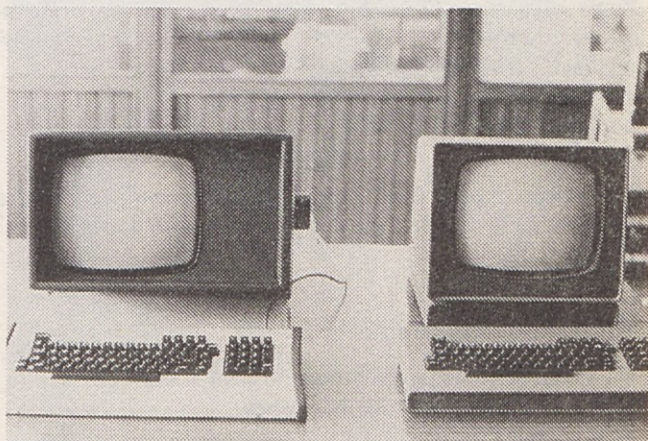
Predlagane smernice in ukrepi še ne dajajo celovitega pregleda ekonomskega, socialnega in družbenega položaja delavcev ali TOZD, niti DO v letu 1983. Ta bo opredeljen z letnimi plani. Za pripravo smernic so bili predlagani osnovni cilji za leto 1983 in sicer:

- povečati izvoz na konvertibilno področje na 120 mio dolarjev, kar pomeni za 73 % povečanje vrednosti izvoza, ustvarjenega v letu 1982,
- odpraviti žarišča izgub in destabilizacijskih vplivov v gospodarjenju.

Tema dvema temeljnima usmeritvama naj bi sledili še nekateri drugi na posameznih področjih, kot so:

- zmanjševanje uvoza iz konvertibilnega področja,
- zmanjševanje deviznih obveznosti in dolgov, ki so nastali iz tekoče reprodukcije v preteklosti in zmanjševanje devizne nelikvidnosti,
- na teh osnovah doseči hitrejšo rast dohodka in čistega dohodka od rasti celotnega prihodka,
- ustvariti zadostno akumulacijo za vlaganje v posodobitev proizvodnje, predvsem tiste namenjene izvozu in
- hitrejšo prestrukturiranje proizvodnje v dohodkovno, donosnejšo in družbeno ekonomsko prednostno proizvodnjo.

O smereh predlaganih sprememb in ukrepih smo se pogovarjali z najbolj odgovornimi člani vodstev, DPO, samoupravnih organov in poslovodstev v DO TGO, v drugih organizacijah skupnega pomena in SOZD Gorenja.

Proizvodnja terminalov v Gorenju pomeni enega izmed pomembnih korakov pri nadaljnjem razvoju profesionalne elektronike.

Prav tako smo predlagane smernice usklajevali s predstavniki DPS v občini, še prej pa s predstavniki izvršilnih organov Skupščine SRS in drugih organizacij v republiki. V bistvu gre za to, da smo v celotnem gradivu izpostavili dva temeljna cilja.

Zato o teh še nekaj besed:

1. Še več izvoza na konvertibilni trg

Gorenje je bilo že doslej znano kot velik izvoznik. Sodi med OZD v Sloveniji in Jugoslaviji, ki so že dolga leta čvrsto zasidrana na konvertibilnem tržišču, zlasti v visoko razvitih industrijskih državah. Gorenje je v skladu z družbenimi usmeritvami in potrebami lastnega razvoja z visokim deležem v mednarodni menjavi že doslej zagotavljalo lastno materialno osnovo za razvoj. Tudi v zadnjih letih si nenehno prizadevamo povečati izvoz. Vemo, da v lanskem letu nismo uresničili izvoznih načrtov zaradi tega, ker sicer nismo uresničili tudi proizvodnih načrtov zaradi motenj v preskrbi z reprodukcijskim materialom.

V letošnjem letu, skladno s spremembami, o katerih smo že govorili, in družbenimi usmeritvami, načrtujemo proizvodnjo in prodajo na konvertibilno tržišče v višini 120 mio dolarjev, kar pomeni en odstotek ali celo več načrtovanega izvoza celotne Jugoslavije v letošnjem letu (na konvertibilno tržišče).

Tako zastavljen izvoz predstavlja visoke zahteve do slehernega delavca, predvsem do tistih, ki so neposredno odgovorni za realizacijo takih usmeritev in ciljev. Izvoz ni le vprašanje usklajevanja in razumevanja družbenih problemov. Povečan izvoz je pogoj za nadaljnji razvoj Gorenja in tudi pogoj, da bomo v kar največji meri izkoriščali proizvodne kapacitete. Pomeni tudi hitrejšo vključevanje in doseganje še večjih rezultatov v osvajanju znanja in tehnoloških dosežkov razvitih držav. Izvoz je nujen, življenjski imperativ DO TGO za razvoj, obstoj, varnost in perspektivo slehernega delavca TGO. Stabilizacija gospodarskega položaja in razvoja ni odvisna le od izvozne usmeritve. Velikega pomena za bodočnost Gorenja je energično odpravljanje žarišč, ki že več let povzročajo izgube v poslovanju ali vzrokov, ki so vplivali na poslabšanje rezultatov, ki bi jih sicer v danih pogojih dosegli. Zato smo opredelili naslednji temeljni cilj:

2. Odpraviti žarišča izgub

Že večkrat smo v preteklih letih razpravljali o položaju GKE in o izgubi, ki jo je GKE vsa zadnja leta povzročalo, o izgubi, katere del so že prevzeli delavci TGO in za katero še velik del ostaja odprt kako jo povrniti kot dolg, ki je s tem nastal do bank.

Že na seji v decembru so bili posredovani možni oz. pričakovani rezultati o poslovanju GKE. Podana je bila tudi ugotovitev, da bo GKE v letošnjem letu v obsegu, kot je posloval, zaključil poslovno leto z izgubo. Povedano je tudi bilo, da bodo v januarju pripravljene predlogi za razrešitev položaja GKE.

Likvidacijo bi težje izvedli s tem, da se izognemo večjim stroškom kot pa voditi GKE tako naprej, kot je bil voden do sedaj.

Ocena izvajanja sanacijskega programa

Pri izvajanju sanacijskega programa GKE v letu 1982 je bilo doseženih nekaj pomembnih uspehov:

1. Sanacijski program se je za razliko od prejšnjih let v glavnem uresničeval, odstopanja med planiranim in doseženim so bila zanemarljivo majhna, če jih primerjamo z odstopanji v prejšnjih letih.

2. Žaživela je v polni meri kooperacijska proizvodnja in menjava med GKE in TGO.
3. V TGO je bila osvojena proizvodnja moderne šasije za barvne televizorje K-11.
4. Zaloge materiala, polizdelkov in gotovih izdelkov so se v GKE skladno s sanacijskimi ukrepi bistveno znižale, kar je zelo ugodno v primeru, da bi se prenehalo s proizvodnjo.
5. Število zaposlenih delavcev je koncem leta 1982 praktično v okviru predvidevanj sanacijskega programa.
6. Izvršen je bil prenos prodaje izdelkov GKE na trgih v ZRN Avstrije in Alžira na GPS. Proces združevanja prodajnih aktivnosti se nadaljuje tudi na drugih trgih.
7. Kljub vsem težavam, ki jih je GKE v letu 1982 imel, je osvojil nekaj novih tržišč.

Žal pa moramo ugotoviti, da nekaterih zelo bistvenih ukrepov iz sanacijskega programa nismo uspeli realizirati. Najpomembnejša sta naslednja:

1. Kljub vsem prizadevanjem nam ni uspelo dobiti od tujih partnerjev (Siemens, Philips, Japonci) dopolnilnih programov s profesionalnega področja elektronike, kar bi predstavljalo edino resno podlago za trajno sanacijo in nadaljnji obstoj GKE.
2. Uspeli tudi nismo koncipirati in tržno verificirati nobenega lastnega profesionalnega programa, ki bi ga lahko GKE realiziral v letu 1983 in nadaljeval v prihodnjih letih.

Smo torej na prelomnici, ko se je bilo treba odločiti za radikalnejše ukrepe kot doslej, seveda pa pri odločanju o nadaljnji usodi GKE upoštevati vrsto dejstev, od katerih so najpomembnejša naslednja:

- v programu proizvodnje in prodaje GKE je težišče še vedno na barvnih televizorjih, ker s prestrukturiranjem nismo uspeli,
- zaradi več let trajajoče težke tržne situacije in po prognozah za prihodnja leta ni pričakovati, da bi se tržna situacija v prihodnje bistveno izboljšala. Nasprotno, pričakuje se še bolj intenzivni konkurenčni boj in nadaljnje znižanje prodajnih cen televizorjev. S praktično edinim proizvodom – barvnim televizorjem – GKE torej nima izgledov, da bi v prihodnje posloval brez izgub,
- nesporno je, da ima GKE trenutno možnost prodaje najmanj 160.000 barvnih televizorjev letno in da pod določenimi pogoji velik del tega trga lahko prevzame TGO, kar je v sedanjem trenutku ob tolikšnem prizadevanju naše države za povečanje konvertibilnega izvoza izredno pomembno. Kar so pogoji za proizvodnjo in izvoz barvnih televizorjev pri nas povsem drugačni kot v ZRN, obstaja realna možnost, da TGO prevzame to proizvodnjo in s tem poveča svoj izvoz. Pri tem gre poudariti, da znašajo izvozne stimulacije za izvoz elektronike na konvertibilno področje preko 41 %,
- nadaljnji obstoj naših temeljnih organizacij Elektronika Velenje in Elektronika Ptuj je v precejšnji meri odvisen od sodelovanja z GKE. Najvažnejše je pri tem sodelovanje na razvojnem področju in na področju kooperacijske proizvodnje. Zaradi visokega odstotka uvozne substance namreč proizvodnja barvnih televizorjev pri nas brez kooperacijske menjave sploh ni mogoča,
- pri načrtovanju nadaljnjega poslovanja GKE sta bila doslej izdelani dve varianti plana proizvodnje in prodaje za leto 1983 in sicer na nivoju 166 in 224 mio DM realizacije. Po prvi varianti bi znašal poslovni rezultat – izguba 12,8 mio DM, po drugi pa 5,8 mio DM.

Poslovodni odbor je torej prišel do spoznanja, da je edina sprejemljiva varianta prenehanje proizvodnje v GKE in njen prenos v TGO, GKE pa preoblikovati tako, da bo zagotovljeno:

- obdržanje obstoječih trgov v kar največji možni meri
- nadaljnji razvoj in razvojni marketing za področje elektronike in eventualna ostala področja
- nadaljevanje kooperacije, kot edino možno varianto za izkoriščanje kapacitet na področju elektronike v SOZD Gorenje.

Treba je sprejeti vse možne ukrepe, da se tudi v času prestrukturiranja zagotovi likvidnost in prepreči prezadolženost GKE ter s tem prepreči prisilni stečaj firme.

Likvidacija GKE pomeni opustitev in prenehanje proizvodnje BTV, prenos proizvodnje v Gorenje pa daje možnost hitrejšega in učinkovitejšega saniranja TOZD Elektronika. Kooperacija, ki se je razvila med GKE in TOZD Elektronika, je omogočila, da je ta TOZD vsaj v času, ko ni bilo hujših motenj v oskrbi, izkoriščala vsaj del svojih zmogljivosti, ter da so delavci imeli delo in prispevali skupnim rezultatom DO.

Z ukinitvijo proizvodnje v GKE prenašamo proizvodnjo BTV v obsegu, ki ga tu TOZD zmore. To pomeni, da bi celotni prenos proizvodnje televizorjev, vključno s finalizacijo, potekal pri nas in da bo večji del teh televizorjev namenjen izvozu. S tem bi ustvarili pogoje, da bi sredstva akumulacije lahko tudi vlagali v hitrejšo usmeritev v profesionalno elektroniko, ki daje neprimerno večji dohodek kot proizvodnja televizorjev. Ugotovljeno je bilo, da bi TOZD pri proizvodnji 100.000 televizorjev pri okrog 60 % izvozu in kooperaciji z GKE, zagotovil okrog 15 mio S izvoza in bi si sam zagotovil potrebna devizna sredstva za svojo proizvodnjo.

Poleg temeljnih usmeritev na področju proizvodnje izvoza in odpravljanja izgube (likvidacija GKE in prenos proizvodnje v TGO) je treba sprejeti smernice še za druga področja. Na področju ekonomike in financ, razvoja, organizacije in kadrovske zadeve.

S takšno usmeritvijo, kot je predlagana, in ukrepi (nekateri bi pričeli veljati takoj), pričakujemo, da bi v letošnjem letu dosegli akumulacijo, ki bi bila potrebna, da bi uresničili cilje, ki so predvideni v sanacijskem programu, prestrukturiranje v tiste proizvodne programe, ki bodo dajali več dohodka, v tiste, v katere bo vgrajenega več znanja in s katerimi se bomo še v večji meri enakopravneje vključevali v jugoslovansko kot tuje tržišče.

(Predsednik Viktor Vaupot je nato delegatom prečital vseh 19 sklepov, ki jih je sprejel DS 10. januarja in so bili objavljeni tudi že v Informatorju.)

Zaključek:

Delavci Gorenja TGO smo se odločili za radikalno spreminjanje slabosti. Smernice, ki jih je DS sprejel, bodo zahtevale izredne napore vseh delavcev Gorenja TGO in tistih, ki se iz SOZD Gorenja v reprodukcijskem procesu ukvarjajo s skupnimi nalogami. Bolj kot kdajkoli bo potrebna enotnost, strokovnost in pripravljenost za delo. V imenu delavcev TGO lahko zagotovim, da v TGO ta pripravljenost je, da smo sposobni vse te naloge izvršiti, vendar morajo biti pa za to ustvarjeni tudi ustrezni pogoji.

Dva glavna problema bi želel poudariti:

- oskrba z reprodukcijskim materialom in
- devizna bremena iz preteklosti (zlasti izgube Koertinga).

Oskrbo z repromaterialom smatramo kot osnovni pogoj za maksimalno izkoriščanje kapacitet; mnogo stvari ni jasnih,

ker bodo posledica zakona o razpolaganju z devizami. Upamo pa vendar, da bodo ukrepi ekonomske politike vendarle usmerjeni tako, da bo izvoznikom omogočeno maksimalno izkoriščanje proizvodnih kapacitet za izvoz.

Glede problema naših dolgov iz preteklosti pa tako:

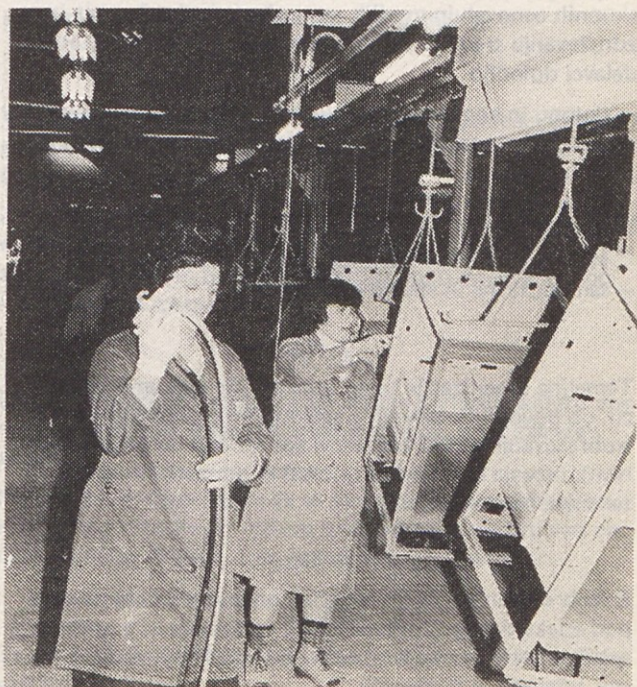
Gorenje je pripravljeno in bo odplačevalo vse te dolgove; pričakujemo pa od različnih institucij ter bank tesno sodelovanje in razumno prerazporeditev naših obremenitev na daljše obdobje.

To bo potrebno zato, da bo sicer zagotovljen normalen reprodukcijski proces, ki bo omogočal opravljanje vseh nalog, ki smo si jih zastavili. Te naloge so zahtevne in velike in so pomembne tako za Gorenje kot našo celotno skupnost. Še enkrat: Gorenje bo sposobno vračati dolgove in izpolnjevati zahtevne naloge — zlasti izvozne — le, če bo zagotovljena redna proizvodnja in ne bo moten razvoj novih programov.

In na koncu še besedo o informiranju sredstev javnega obveščanja. Kljub organizirani tiskovni konferenci, kjer je bilo dano zelo odkrito in pošteno sporočilo javnosti, se pojavljajo v tisku tudi zlonamerni članki, ki blatijo delo in uspehe delavcev Gorenja v preteklosti, še zlasti pa krivdo valijo na takratno vodstvo Gorenja, ki se je odločilo za nakup firme. Ker je bilo to večkrat poudarjeno tudi na sejah DS, so bili motivi te odločitve tudi strokovno ponovno pretreseni. Izkristaliziralo se je mnenje, da so bili motivi za nakup v tistem času dobri in realni in je dobila ta odločitev tudi širšo družbeno podporo. Očitno je torej, da so bile napake pri realizaciji, pri vodenju in da so k slabemu rezultatu bistveno prispevale tudi zaostrene razmere na tem področju v Evropi nasploh.

Sklepi skupščine

Delegati zbora združenega dela SO Velenje so na seji podprli prizadevanja Gorenja za kar najhitrejšo odpravo nastalih izgub, preusmeritev v proizvodnjo, za večji izvoz in razrešitev določenih kadrovske vprašanj. Sprejeli so sklep, da je treba določiti smernice in ukrepe, povezane s prestrukturiranjem sozda Gorenje. Prav tako morajo delavski sveti mesečno zasledovati izvajanje usmeritev, vsake tri mesece pa morajo biti z razreševanjem problematike v Gorenju seznanjeni tudi delegati skupščine.

SPREJEMANJE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O IZOBRAŽEVANJU

V mesecu septembru 1982 smo zaključili z javno razpravo o samoupravnem sporazumu o izobraževanju. Čistopis predloga, ki ga objavljamo, je bil oblikovan na osnovi pripomb in predlogov, ki smo jih prejeli v času javne razprave.

Predloženi predlog zadovoljivo rešuje problematiko izobraževanje v Gorenju, zato je delavski svet Gorenje TGO na svoji seji 29. 12. 1982 potrdil navedeni predlog in ga daje v sprejem zboru delavcev posameznih temeljnih organizacij.

PREDLOG

Na temelju določil 180. in 586. člena Zakona o združenem delu, 24. in 25. člena Zakona o usmerjenem izobraževanju in 29., 30. in 98. člena samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Gorenje SOZD so delavci temeljnih organizacij, v sestavi:

GORENJE TGO n. sol. o., Titovo Velenje,
GORENJE – Promet – Servis, n. sol. o., Titovo Velenje,
delavci delovne organizacije
GORENJE – Raziskave in razvoj, p. o. Titovo Velenje,
delavci delovne skupnosti
GORENJE – Interna banka, Titovo Velenje in delavci
DSSS GORENJE SOZD Titovo Velenje, sprejeli

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O IZOBRAŽEVANJU

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem samoupravnim sporazumom se delavci temeljnih organizacij in delovne skupnosti v sestavi: Gorenje TGO, Gorenje Promet Servis, delavci delovne organizacije Gorenje Raziskave in razvoj, delavci delovne skupnosti Gorenje Interna banka in delavci DSSS Gorenje SOZD (v nadaljnjem besedilu temeljne organizacije) dogovorijo o skupnih osnovah in merilih za urejanje izobraževanja in o združevanju sredstev za izobraževanje. S tem sporazumom delavci določijo:

- skupno in enotno planiranje kadrov in izobraževanja
- združevanje sredstev za ustvarjanje pogojev in izvajanje izobraževanja
- izobraževalne oblike
- skupne osnove in merila za določanje pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev do izobraževanja
- samoupravne in strokovne organe

2. člen

Temeljne organizacije bodo zagotavljale vsakemu delavcu, ob pogojih določenih v samoupravnih splošnih aktih, izobraževanje v cilju vsestranskega razvoja delavčeve osebnosti, razvoja družbenoekonomskih odnosov in razvoja temeljne organizacije.

3. člen

Z izobraževanjem bodo temeljne organizacije zagotavljale pod enakimi pogoji pridobivanje, razširjanje in poglobljanje splošne in strokovne izobrazbe ter praktičnih znanj delavcev, učencev in študentov.

II. PLANIRANJE

4. člen

Temeljne organizacije bodo v svojih planskih aktih planirale potrebe po kadrih, vključevanje kadrov v delovnih proces in zagotavljanje vsa potrebna sredstva in pogoje za izvajanje vseh oblik izobraževalne dejavnosti.

5. člen

Plan vzgojnoizobraževalne dejavnosti v temeljni organizaciji, ki temelji na kadrovskem planu, vsebuje:

- vrste vzgojnoizobraževalnih programov,
- število delavcev in mladine, ki jih bomo usmerili v posamezne vzgojnoizobraževalne programe,
- rok izvedbe,
- izvajalce,
- potrebna finančna sredstva za zagotavljanje prostorskih in tehničnih pogojev pri izvedbi izobraževalne dejavnosti.

6. člen

Izobraževalne potrebe bodo temeljne organizacije opredelile v letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planih izobraževanja na osnovi plana razvoja temeljne organizacije oziroma delovne organizacije. Temeljne organizacije – podpisnice bodo v skupnem planu izobraževanja opredelile smernice, cilje in strategijo za doseg skupnih potreb Gorenja na področju izobraževanja.

Metodologijo in osnutek izobraževalnega plana za pridobitev strokovne izobrazbe, usposabljanje in izpopolnjevanje ter organiziranja in izvajanja proizvodnega dela oziroma delovne prakse, pripravi Izobraževalni center.

Predlog plana potrdi DS temeljne organizacije do konca koledarskega leta za naslednje leto.

7. člen

Temeljne organizacije bodo zagotavljale pogoje in skrble za realizacijo plana izobraževanja in se skupno vključevale v izvajanje izobraževalnih programov usposabljanja in izpopolnjevanja, proizvodnega dela oziroma delovne prakse in praktičnega pouka. V ta namen bodo usposobile ustrezno število organizatorjev in inštruktorjev, ki bodo občasno ali stalno angažirani za izvedbo in spodbujanje izobraževanja v temeljni organizaciji.

III. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV

8. člen

Temeljne organizacije, podpisnice tega sporazuma, bodo za izvajanje izobraževanja združevale sredstva na skupni račun združenih sredstev.

Sorazmerni delež sredstev se oblikuje v višini 2,5 % od osnove, katero predstavlja bruto OD v odvisnosti od vsakoletnega plana izobraževanja.

Temeljne organizacije nakazujejo sredstva iz prvega in drugega odstavka tega člena v obliki mesečnih akontacij iz materialnih stroškov in dohodka temeljne organizacije do vsakega 10. v mesecu.

9. člen

Na skupni račun združenih sredstev dotekajo tudi sredstva iz svobodne menjave dela na področju vzgoje in izobraževanja, vračila stroškov iz pogodbenih obveznosti ter sredstva iz drugih virov namenjenih za izobraževanje.

10. člen

Združena sredstva za izobraževanje se vodijo na posebnem računu izločenih sredstev pri podružnici SDK Titovo Velenje, s katerimi razpolaga v okviru sprejetih planov SVET ZA IZOBRAŽEVANJE.

Sredstva se koristijo po nalogu Izobraževalnega centra, ki vodi evidenco nad porabljenimi sredstvi.

Knjigovodsko dokumentacijo vodi služba računovodstva v okviru DSSS Gorenje TGO.

11. člen

Združena sredstva se koristijo za vse oblike izobraževanja in za zagotavljanje pogojev za izvedbo izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem planu ali v posebnem sporazumu temeljne organizacije, razen nadomestila osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela.

12. člen

Temeljne organizacije se sporazumejo, da se združena sredstva solidarno prelivajo med podpisnicami pod pogojem, da ni ogrožena realizacija izobraževalnega plana za temeljno organizacijo.

13. člen

Kadar se delavec posamezne temeljne organizacije izobražuje v skladu s skupnim planom izobraževanja za potrebe druge temeljne organizacije, bo temeljna organizacija, kjer delavec združuje delo, omogočala delavcu odsotnost z dela s pravico do nadomestila osebnega dohodka in druge ugodnosti, ki so predmet tega sporazuma.

14. člen

DSSS Gorenje TGO v okviru svojih planskih dokumentov zagotavlja ustrezne delovne pogoje za delo delavcev v izobraževalnem centru. Pogoje za izvedbo izobraževalnih oblik pa zagotavljajo temeljne organizacije na podlagi tega sporazuma.

IV. IZOBRAŽEVALNE OBLIKE

a) Izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe

15. člen

Izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe omogoča pridobitev zaokrožene, splošne in strokovno teoretične izobrazbe, praktična znanja, sposobnosti in spretnosti za začetek dela v določeni stroki in za nadaljnje izobraževanje in se izvaja po verificiranih vzgojnoizobraževalnih programih za pridobitev strokovne izobrazbe.

Sem štejemo: vzgojnoizobraževalne programe z elementi proizvodnega dela, oziroma delovne prakse, praktičnega pouka, počitniške prakse in podobno.

16. člen

Izobraževanje za pridobitev strokovne izobrazbe poteka kot redno šolanje, izobraževanje ob delu in izobraževanje iz dela in se izvaja v izobraževalnih organizacijah in temeljnih organizacijah.

b) Izpopolnjevanje

17. člen

Izpopolnjevanje strokovne izobrazbe omogoča stalno pridobivanje, razširjanje in poglobljanje posameznih sestavin

pridobljene izobrazbe ter razvijanje sposobnosti v obliki posebnih znanj in spretnosti. Sem štejemo: eksterne in interne programe izpopolnjevanja, specializacije, seminarje, tečaje, ekskurzije, posvetovanja in drugo.

18. člen

Temeljne organizacije bodo zagotavljale delavcem pogoje za stalno izpopolnjevanje strokovne izobrazbe v okviru stroke in področja dela ter izpopolnjevanje na področju kulture, samoupravljanja, družbenopolitičnega dela, ljudske obrambe in družbene samozaščite ter na drugih področjih družbenega delovanja.

c) Usposabljanje z delom

19. člen

Usposabljanje z delom delavcev, učencev in študentov omogoča sistematično uvajanje v delo, pridobivanje posameznih strokovnih znanj, spretnosti in delovnih navad, potrebnih za opravljanje določenih del in nalog.

20. člen

Programi usposabljanja se oblikujejo za osebe:

- ki se prvič zaposlujejo v Gorenju — uvajalni seminarji,
- ki so zaključile strokovno izobraževanje — pripravništvo,
- katerim je zaradi spremembe dejavnosti TOZD potrebna preusmeritev,
- ki opravljajo počitniško prakso,
- z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju.

Programi usposabljanja potrdi programski svet.

21. člen

Temeljne organizacije bodo v svojih samoupravnih aktih določale, da se izobraževanje po programih usposabljanja z delom in izpopolnjevanja šteje za delovne naloge.

d) Ugotavljanje z delom pridobljene delovne zmožnosti

22. člen

Za delovno zmožnost se štejejo tista pridobljena strokovna znanja, sposobnosti in spretnosti, ki si jih je delavec pridobil oziroma razvil z uspešno končanim usposabljanjem z delom ali pa je z doseženimi delovnimi uspehi dokazal, da je usposobljen za opravljanje določenih del oz. nalog.

23. člen

V razvidu del in nalog določijo temeljne organizacije dela in naloge, na katera se lahko ugotavlja in priznava z delom pridobljena delovna zmožnost.

Z delom pridobljena delovna zmožnost se ne more ugotavljati in priznavati delavcu za dela in naloge, za katera mora po zakonu ali drugem pravnem predpisu imeti določeno stopnjo strokovne izobrazbe.

24. člen

Delovno zmožnost ugotavlja strokovna komisija, katero imenuje delavski svet temeljne organizacije oz. drug ustrezen organ.

Predsednik in člani komisije so lahko predvsem delavci temeljne organizacije. V vsakem primeru pa mora biti vsaj en član komisije delavec izven temeljne organizacije.

25. člen

Za predsednika in člane strokovne komisije je lahko imenovan delavec:

- ki obvlada strokovno področje del oziroma nalog, za katere se ugotavlja delavčeva z delom pridobljena delovna zmožnost,
- ki ima najmanj enako stopnjo izobrazbe kot se zahteva za dela in naloge, za katera se ugotavlja z delom pridobljena delovna zmožnost in, ki
- ima najmanj tri leta ustreznih delovnih izkušenj.

26. člen

Pri ugotavljanju delavčeve z delom pridobljene delovne zmožnosti za določena dela in naloge strokovna komisija upošteva kriterije:

- uspešno opravljen pisni oz. ustni preizkus delavčeve z delom pridobljene delovne zmožnosti,
- praktični preizkus usposobljenosti za opravljanje del in nalog v skladu z zahtevami v razvidu del in nalog,
- doseganje strokovno izpopolnjevanje kandidata,
- uspešnost pri opravljanju del in nalog v določeni dobi, ki ne sme biti krajša od enega leta.

27. člen

Podrobnejša določila o načinu, postopku in merilih za preverjanje z delom pridobljene delovne zmožnosti so opredeljena v pravilniku.

IV. SKUPNE OSNOVE IN MERILA ZA DOLOČANJE PRAVIC IN OBVEZNOSTI DELAVCEV PRI IZOBRAŽEVANJU ZA PRIDOBITEV STROKOVNE IZOBRAZBE

a) Šolanje ob delu ali iz dela

28. člen

Delavci temeljnih organizacij bodo pri določanju pravic in obveznosti delavcev pri izobraževanju za pridobitev strokovne izobrazbe v svojih samoupravnih splošnih aktih upoštevali skupne osnove in merila, določena v tem samoupravnem sporazumu.

29. člen

Temeljne organizacije na osnovi sprejetih planov objavijo potrebe po izobraževanju ob delu in iz dela v internem glasilu Informator, vsako leto v mesecu aprilu.

30. člen

Delavcem, ki se šolajo ob delu v skladu s skupnimi potrebami temeljnih organizacij, se poravnajo stroški šolnine, potni stroški v višini stroškov z javnim prevoznim sredstvom, prizna se nadomestilo osebnega dohodka za čas študijskega dopusta in omogoči enozmerno delo.

Povračilo potnih stroškov je možno uveljaviti le na osnovi predloženega urnika predavanja in pisne izjave delavca.

31. člen

Za pripravo in za opravljanje izpitov pripada delavcem pravica do študijskega dopusta za nadomestilom osebnega dohodka v trajanju:

- po skrajšanem programu srednjega izobraževanja 1 dan
- po programu srednjega izobraževanja 1 dan
- po nadaljevalnem programu srednjega izobraževanja 1 dan
- po programu za pridobitev višje strokovne izobrazbe 2 dni

- po programu za pridobitev visoke strokovne izobrazbe 2 dni
- za strokovni izpit 5 dni

Za pripravo in opravljanje diplome pripada delavcu pravica do odsotnosti z dela z nadomestilom osebnega dohodka v trajanju:

- za program srednjega izobraževanja 5 dni
- za nadaljevalni program srednjega izobraževanja 5 dni
- za program za pridobitev višje strokovne izobrazbe 7 dni
- za program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe 14 dni

Za opravljanje specializacije pripada delavcu študijski dopust za opravljanje izpitov z nadomestilom OD v enakem trajanju kot za program pridobitve stopnje strokovne izobrazbe, ki jo delavec ima.

32. člen

Za pripravo magisterija ali pridobitev naziva doktorja znanosti pripada delavcu za opravljanje izpitov in drugih obveznosti na fakulteti oz. visoki šoli pravica do študijskega dopusta z nadomestilom OD v skupnem trajanju 60 dni.

33. člen

Kadar je študij ob delu organiziran tako, da zahteva obvezno prisotnost delavca, pripada delavcu dodatni študijski dopust. O trajanju dodatnega študijskega dopusta odloča odbor za izobraževanje na osnovi pisnega dokazila izobraževalne organizacije.

34. člen

Ko temeljna organizacija za določene deficitarne smeri ne more pridobiti ustreznega kadra na razpisana prosta dela in naloge ali ni odziva na redno razpisane štipendije in študij ob delu za navedene smeri, lahko pošlje temeljna organizacija delavca na izobraževanje iz dela.

35. člen

Delavec, ki ga temeljna organizacija pošlje na izobraževanje iz dela, ima po končanem izobraževanju pravico in dolžnost vrniti se na delo v isto temeljno organizacijo.

Obseg pravic in obveznosti delavca, ki se izobražuje iz dela, se določi v pogodbi v skladu s pravilnikom.

36. člen

Kadar temeljna organizacija napoti delavca na izobraževanje iz dela, bo delavcu priznala pravico do nadomestila osebnega dohodka od osnove in sicer:

- 100 % osebnega dohodka, če je edini hranitelj družine
- 80 % osebnega dohodka, če sta v družini zaposlena oba zakonca
- 60 % osebnega dohodka, če nima družine.

37. člen

Osnova za odmero nadomestila osebnega dohodka se izračuna iz povprečnega osebnega dohodka delavca za zadnje tri mesece pred začetkom šolanja. Nadomestilo osebnega dohodka se valorizira v skladu s porastom osebnih dohodkov v temeljni organizaciji.

38. člen

Temeljne organizacije bodo v svojih samoupravnih splošnih aktih določale naslednje obveznosti delavca, ki se izobražuje ob delu ali iz dela:

- da redno enkrat letno, ob začetku novega šolskega leta obvesti štipenditorja o izpolnjevanju študijskih obveznosti
- da izbere temo za diplomsko nalogo iz področja dejavnosti DO in odstopi en izvod naloge knjižnici
- da uspešno konča izobraževanje po programu šole, ki je predmet pogodbe
- da delavec, ki se izobražuje ob delu po programu za pridobitev strokovne izobrazbe, zaključi šolanje najkasneje v roku določenem s statutom izobraževalne organizacije kjer se izobražuje, vendar ne dalje, kot znaša dvojna doba rednega šolanja
- da ostane v delovnem razmerju enak čas kot je trajalo izobraževanje
- da takoj po izteku pogodbenega roka vrne vse stroške šolanja, če ne izpolni pogodbenih obveznosti.

39. člen

Temeljne organizacije bodo z delavci, ki se izobražujejo iz dela ali ob delu, sklepale pisne pogodbe, v katerih bodo opredeljene pravice, obveznosti in odgovornosti udeleženk.

40. člen

Za uveljavljanje pravice do povrnitve stroškov šolanja ob delu ali iz dela bodo temeljne organizacije v svojih samoupravnih splošnih aktih določale pogoje:

- da je izobraževanje v skladu s planom izobraževanja
- da izpolnjuje pogoje za vpis v šolo izbrane smeri
- da je njegovo doseganje delo uspešno in opravičuje nadaljnje izobraževanje
- da uspešno opravi preizkus psihofizičnih sposobnosti
- da ima najmanj 1 leto delovne dobe v Gorenju.

41. člen

Temeljna organizacija, ki napoti na izobraževanje ob delu ali iz dela delavca iz druge temeljne organizacije, je dolžna, da delavca v času šolanja, najpozneje pa, ko šolanje konča, razporedi na dela in naloge v svoji temeljni organizaciji.

b) Štipendije Titovega sklada

42. člen

Štipendije Titovega sklada za študij ob delu ali iz dela se podeljujejo mladim delavcem, ki so s svojim doseganjem delom, prizadevnostjo in ustvarjalnostjo dosegli nadpovprečne delovne rezultate ter aktivno in ustvarjalno delujejo v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih in delegatskih organih, družbenih organizacijah in društvih.

43. člen

Razpis štipendij Titovega sklada objavi skupščina vsako leto hkrati z razpisom kadrovskih štipendij in štipendij iz združenih sredstev v dnevnem tisku.

V razpisu je določeno število štipendij, pogoji za pridobitev štipendije, prednostni kriteriji ter pravice in obveznosti štipendista. O dokončani izbiri štipendistov – mladih delavcev Titovega sklada odločajo samoupravni organi za štipendiranje v občini.

44. člen

Štipendistom Titovega sklada, ki se izobražujejo ob delu, pripada nadomestilo osebnega dohodka za čas študijskega dopusta iz 32. člena tega sporazuma.

Štipendistom se v času izobraževanja zagotovi enoizmensko delo.

45. člen

Štipendisti Titovega sklada, ki se izobražujejo iz dela obdrže status delavca v temeljni organizaciji ter vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja.

Štipendisti Titovega sklada prejemajo namesto osebnega dohodka štipendijo v višini povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji za preteklo leto.

Temeljna organizacija krije prispevne stopnje iz BOD po osnovi višine Titove štipendije.

c) Štipendiranje

46. člen

Na osnovi plana izobraževanja objavi temeljna organizacija razpis štipendij v javnem informacijskem sredstvu.

V razpisu se poleg smeri in stopnje izobraževanja objavijo tudi pogoji, ki jih morajo kandidati izpolnjevati.

47. člen

O podelitvi štipendij odloča odbor za izobraževanje pri delavskem svetu temeljne organizacije.

Pri izbiri kandidata organ upošteva kot kriterije učni uspeh kandidata, preizkus psihofizičnih sposobnosti in socialni položaj kandidata.

Kandidatom, katerih dohodek na družinskega člana presega 85 % povprečnega OD na zaposlenega v SRS, se štipendija praviloma ne podeli.

Izjemoma so kandidatom iz predhodnega odstavka podeli štipendija, če se kandidat izobražuje na smeri, ki je opredeljena kot deficitarna v okviru občine in ni bilo moč pridobiti drugih kandidatov.

48. člen

Višina štipendije je odvisna od stopnje študija, smeri študija in učnega uspeha učenca oz. študenta.

Kriterije in merila za podelitev štipendije se opredeli v pravilniku o izobraževanju skladno z določili samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občini.

49. člen

Če štipendist ponavlja letnik, se mu prekine izplačevanje štipendije, razen v upravičenih primerih, o katerih odloča odbor za izobraževanje.

Štipendista, ki iz objektivnih razlogov ne more izpolniti pogodbenih obveznosti, lahko odbor za izobraževanje delno ali v celoti oprostí vračila štipendije.

50. člen

Temeljna organizacija sklene s štipendistom pogodbo o medsebojnih pravicah in obveznostih.

1. Obveznosti štipenditorja

- da redno nakazuje štipendijo
- da zagotavlja štipendistom delovno prakso v okviru izobraževalnega programa
- da po končanem izobraževanju štipendista sprejme v delovno razmerje

2. Obveznosti štipendista

- da redno izpolnjuje študijske obveznosti in da o tem vsak semester obvešča štipenditorja
- da v roku 7 dni po zaključku izobraževanja pisno obvesti štipenditorja, da je šolanje končal in se želi zaposliti

- da ostane v delovnem razmerju pri štipenditorju toliko časa kolikor je prejemal štipendijo.

V kolikor štipenditor v roku 60 dni od dneva, ko je štipendist šolanje končal, ne zagotovi zaposlitve, prenehajo vse obveznosti štipendista do temeljne organizacije.

Podrobnejše pravice in obveznosti se uredijo s pogodbo o štipendiji.

Štipendist z izjavo, ki je sestavni del pogodbe o štipendiji, potrди sprejem pravic in obveznosti iz samoupravnega sporazuma o štipendiranju.

51. člen

Štipendisti in delavci, ki se izobražujejo ob delu ali iz dela, se združujejo v **KLUB ŠTIPENDISTOV GORENJA**.

Klub, ki deluje v okviru ZSMS Gorenje, oblikuje mnenja, predloge in pripombe s področja štipendijske politike izobraževalnih programov oz. druge problematike, ki se nanaša na izobraževanje.

- d) Organizacija in izvedba proizvodnega dela, oz. delovne prakse in praktičnega pouka

52. člen

Proizvodno delo oz. delovna praksa in praktični pouk se izvajajo v temeljni organizaciji na osnovi programa izobraževanja za pridobitev izobrazbe po določilih samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih pri skupnem izvajanju vzgojnoizobraževalnih programov ali pogodbe med VIO in temeljno organizacijo.

53. člen

Temeljne organizacije, ki izvajajo proizvodno delo ali delovno prakso, zagotavljajo prostorske, materialne, kadrovske in druge pogoje za neposredno izvajanje proizvodnega dela ali delovne prakse.

54. člen

Učencem na proizvodnem delu ali delovni praksi in praktičnem pouku v temeljni organizaciji pripadajo nagrada za njihovo delo, regres za malico ter posebna zaščitna sredstva.

- e) Nagrajevanje

55. člen

Nagrada za opravljeno delo se določa glede na prispevek učenca k dohodku temeljne organizacije glede na letnik in uspešnost, ki se izračuna po kriterijih za določanje ocen in nagrad učencev.

letnik	manj uspešen	uspešen	zelo uspešen
I.	0 %	10 %	20 %
II.	5 %	15 %	25 %
III.	10 %	20 %	30 %
IV.	15 %	25 %	35 %

Osnova za izračun nagrade za 182 ur predstavlja povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega v vseh temeljnih organizacijah podpisnicah za preteklo leto. V kolikor se število opravljenih ur poveča ali zmanjša je nagrada enaka proporcionalnemu deležu glede na število ur.

56. člen

Učencem in študentom, ki opravljajo počinško prakso se izplača nagrada za opravljeno delo glede na prispevek k dohod-

ku temeljne organizacije po osnovi povprečnega osebnega dohodka v Gorenju za preteklo leto in sicer:

področje dela	manj uspešen	uspešen	zelo uspešen
a) praksa v proizvodnji	40 %	55 %	70 %
b) praksa v režiji	25 %	35 %	45 %
c) praksa visokošolcev	35 %	50 %	65 %

Izbor primernih del in nalog za počinško prakso v temeljni organizaciji predhodno potrди delavski svet.

57. člen

Delavce, ki aktivno sodelujejo pri izvajanju vzgojnoizobraževalnih programov (mentorje, organizatorje, inštruktorje in izvajalce) se nagraduje glede na število učencev in študentov po naslednjem sistemu:

- Nagrajevanje mentorjev

štev. prip.	stopnja	SS št. točk	VS št. točk	VS št. točk
1		260	300	330
2		300	335	370
3		340	370	400

- Nagrajevanje organizatorjev, inštruktorjev in izvajalcev

štev. učen.	organiz. št. točk	štev. učen.	inštruktor št. točk	št. učen.	izvajalec št. točk
1 – 5	260	1 – 3	300	1 – 3	260
6 – 10	300	4 – 6	340	4 – 6	300
11 in več	340	7 – 9	370	7 – 9	340

Višina nagrade se izračuna za 182 ur na osnovi netto vrednosti točke v Gorenju.

58. člen

Pri občasnem sodelovanju in izvedbi izobraževalnih programov, programov usposabljanja in izpopolnjevanja se honorirajo naslednje oblike dela:

- izvedba predavanja za potrebe OZD
- metodična priprava predavanja (pisna)
- priprava strokovnega gradiva in pripomočkov

Predlog višine honorarja za izvedbo posameznega izobraževalnega programa pripravi Izobraževalni center na osnovi normativov rednih vzgojnoizobraževalnih organizacij, katerega enkrat letno potrди delavski svet delovne organizacije.

Izplačilo honorarja se ureja s pogodbami o delu.

59. člen

Planiranje izobraževalnih oblik, ki jih izvajajo zunanje izobraževalne organizacije za potrebe podpisnic v okviru planiranih potreb, je urejeno s posebnimi pogodbami.

60. člen

Štipendiste Gorenja se za uspešno opravljeno seminarsko nalogo, diplomsko nalogo in podobno, ki za Gorenje predstavlja inovacijo, izboljšavo ali koristni predlog, nagradi z nagrado Gorenja po oceni programskega sveta.

Kriteriji in merila za podelitev nagrade Gorenja so opredeljena v pravilniku.

V. SAMOUPRAVNI IN STROKOVNI ORGANI

a) Svet za izobraževanje

61. člen

Temeljne organizacije imenujejo skupni samoupravni organ – svet za izobraževanje, ki odloča o nalogah izobraževalne dejavnosti in koriščenju združenih sredstev.

62. člen

Svet za izobraževanje sestavljajo delegati temeljnih organizacij. Temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije Gorenje TGO delegirajo v Svet 3 delegate, v sestavi delovne organizacije Gorenje Promet-Servis 2 delegata, DSSS Gorenje SOZD, delovna skupnost Interna banka in delovna organizacija Gorenje Raziskave in razvoj pa po enega delegata.

63. člen

Pristojnosti sveta za izobraževanje:

- Potrjuje skupni plan izobraževanja in opredeljuje strategijo za doseganje skupnih ciljev Gorenja,
- Določa in odobrava prioriteto pri koriščenju združenih sredstev po namembnosti.
- Oblikuje in sprejema merila in kriterije za medsebojne pogodbene obveznosti med podpisnicami in izobraževalnimi organizacijami ali izvajalci izobraževalne dejavnosti.
- Sprejema zaključni račun.
- Opravlja druge zadeve, ki jih določa sporazum ali zato predvidena zakonska določila.
- Razpravlja o realizaciji izobraževalnih planov in najmanj enkrat letno sporoča udeleženkam sporazuma.

b) Odbor za izobraževanje

64. člen

Za izvajanje samoupravnega odločanja o izboru, pravicah in obveznostih kandidatov za pridobitev strokovne izobrazbe (redno šolanje, izobraževanje ob delu in iz dela) imenuje delavski svet temeljne organizacije petčlanski odbor za izobraževanje.

65. člen

Odbor za izobraževanje upošteva pri svojem delu merila in kriterije samoupravnega sporazuma in pravilnika o izobraževanju, določila družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov v občini.

c) Programski svet

66. člen

Strokovni organ pri Izobraževalnem centru je programski svet, ki ga sestavljajo delavci temeljnih organizacij s sorodnim strokovnim področjem.

Članstvo temeljnih organizacij v panogah pogojuje število programskih svetov.

67. člen

Posamezne člane programskega sveta predlaga delavski svet podpisnice glede na dejavnost v panogi.

V okviru enega programskega sveta se po potrebi lahko organizirajo specializirane enote.

68. člen

Programski svet sodeluje pri razreševanju naslednjih nalog:

- ocenjuje ustreznost verificiranih izobraževalnih programov v okviru izobraževalne skupnosti
- pripravlja interne izobraževalne programe usposabljanja in izpopolnjevanja
- predlaga predavatelje za izvedbo izobraževalnih oblik v okviru Gorenja ali izven
- sodeluje pri izboru in pripravi izobraževalnih pripomočkov in učnih sredstev
- po potrebi sodelujejo posamezni člani v izpitnih komisijah in skrbe za nivo strokovnosti
- sodeluje z izobraževalnimi organizacijami pri obravnavi programskih sprememb
- ocenjuje koristnost naloge učencev ali študentov, ki so predlagane za nagrado Gorenja.

69. člen

Izobraževalni center je verificirana izobraževalna organizacija, ki ima naslednje naloge:

- načrtuje, usmerja in izvaja izobraževalne oblike po načelih samoupravnih sporazumov, družbenih dogovorov, resolucij in zakona o usmerjenem izobraževanju
- pripravlja gradiva za delo samoupravnih in strokovnih organov s področja izobraževanja ter opravlja za njih vsa ostala strokovna, organizacijska, tehnična in administrativna opravila
- ugotavlja in usklajuje potrebe temeljne organizacije in interese delavcev po izobraževanju
- načrtuje vsebino in obseg vzgojnoizobraževalnih oblik
- usmerja delavce in mladino v izobraževanje
- spremlja dotok in koriščenje vseh namensko združenih sredstev na posebnem računu združenih sredstev za izvajanje izobraževalne dejavnosti
- na podlagi planskih aktov predlaga, organizira in izvaja programe za pridobitev strokovne izobrazbe, usposabljanja in izpopolnjevanja, proizvodnega dela oz. delovne prakse in praktičnega pouka za podpisnike tega sporazuma
- pomaga klubu štipendistov Gorenja pri izvedbi administrativno-tehničnih opravil, zbiranju pripomb in predlogov kluba in pri realizaciji njihovih sklepov
- pripravi statistična poročila in vsem zainteresiranim posreduje informacije o izobraževalni dejavnosti v Gorenju.

VI. PREDHODNE IN KONČNE DOLOČBE

70. člen

Pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v zvezi z izobraževanjem ter njihovo izvajanje določajo delavci temeljnih organizacij v svojih samoupravnih splošnih aktih v skladu s tem sporazumom.

71. člen

Ta sporazum stopi v veljavo, ko ga sprejmejo vse temeljne organizacije in delovne skupnosti ter podpiše njihov pooblaščen predstavnik.

72. člen

V roku 15 dni, ko stopi ta sporazum v veljavo, je Izobraževalni center dolžan odpreti pri pristojni podružnici SDK račun združenih sredstev za izobraževanje. Temeljne organizacije pa so dolžne v roku 30 dni plačati prvo akontacijo.

73. člen

Pravice in obveznosti delavcev v zvezi z izobraževanjem, ki so bile delavcem odmerjene pred veljavnostjo tega sporazuma in pravilnikov posameznih temeljnih organizacij se uskladijo s tem sporazumom, če je to za delavca — štipendista ugodnejše.

74. člen

Spremembe in dopolnitve sporazuma se sprejemajo na enak način kot sporazum.

75. člen

Ta sporazum je stopil v veljavo dne

Titovo Velenje, dne

TOZD

Aktiv invalidov Gorenja

Svoje delo so ob koncu preteklega leta pregledali tudi člani aktiva invalidov Gorenja, ki združuje 271 delavcev s statusom invalida, priznanem z odločbo skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja.

V poročilu o delu in v sami razpravi so poudarili, da je naša družba veliko storila za invalide, še vedno pa je premalo narejenega za preprečevanje same invalidnosti. Varstvu pri delu in osveščanju delavcev, so sami odgovorni za svoje zdravje, je potrebno zato v prihodnje posvečati kar največ pozornosti.

Aktiv invalidov je v kratkem času svojega delovanja tudi na tem področju naredil veliko. Vključili so se tudi v priprave za spreminjanje republiškega zakona o temeljnih pravicah s področja pokojninsko-invalidskega zavarovanja in pripravili tudi določene pripombe nanje. Uspešno so se povezali tudi z velenjskim društvom invalidov ter skrbeli za kulturno in rekreativno dejavnost svojih članov. Tako so organizirali razstavo likovnih del naših delavcev invalidov v Šoštanju, v Gorenju je razstavljala tudi invalidka—slikarka Stanka Glavan iz Žužemberka. Udeležili so se številnih športnih tekmovanj in posegali po najvišjih uvrstitvah v občinskem in republiškem merilu. Organizirali so tudi plavalni tečaj, največjo skrb pa so seveda posvetili tistim sodelavcem, ki so težji invalidi ter se vključevali v urejanje njihovih stanovanjskih problemov, izobraževanja. Niso pozabili tudi na družabno življenje, saj so organizirali vrsto izletov v zamejstvo in po domovini, na katerih so spoznavali spomenike naše revolucije ter se spoznavali med seboj. Sodelovali so tudi pri izbiri delavcev, ki so odšli na preventivno rekreativne oddihe. In še bi lahko naštevali. Skratka, aktiv invalidov v Gorenju je zaživel, ter v

svojih aktivnostih pogosto presegel celo društvo invalidov. Še vedno pa je vanj vključeno premalo delavcev, mnogi imajo namreč še vedno neurejen status invalida in zato tudi ne morejo koristiti ugodnosti, ki bi jim sicer pripadale. Prav skrbi zanje in pomoči pri urejevanju pravnih problemov bodo člani aktiva in njegovo vodstvo, ki je skupaj s predsednikom Jožetom Angelom že dosedaj resnično dejavno in zagnano usklajevalo, povezovalo in spodbujalo delo invalidov v Gorenju, posvetili velik del svojega časa in truda.

Novi prispevki iz osebnih dohodkov

V letošnjem januarju so začele v Sloveniji veljati nove stopnje davkov iz osebnih dohodkov in prispevkov za financiranje splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti. Nove stopnje, ki jih je Republiška uprava za družbene prihodke objavila v Uradnem listu SRS, številka 45, dne 30. 12. 1982, so bile upoštevane že pri izračunu osebnih dohodkov za mesec december, saj je bilo izplačilo v januarju. Danes pregled novih stopenj za občine, kjer živijo naši delavci, objavljamo tudi v Informatorju.

Občina Velenje

	Prispevki za redno delo	
	novi	stari
obč. davek iz OD	0,80	0,80
prisp. za osn. izobraž.	4,98	5,82
prisp. za kulturo	1,03	1,02
prisp. za tel. kult.	0,66	0,50
prisp. za neposr. otr. varstvo	1,30	1,02
prisp. skup. soc. skrb.	0,52	0,42
rep. davek iz del. razm.	1,70	1,40
zdrav. zav.	1,76	1,89
pokojs. inv. zav.	13,29	11,34
prisp. za otr. dod.	1,02	0,91
obč. prisp. skup. otr. varstva	0,90	0,97
solid. Črne Gore	0,80	0,80
rep. davek po pose.		

SKUPAJ: 28,76 26,96

PREGLED PRISPEVNIH STOPENJ sedež tozda v občini Velenje

občina	redno delo nove stopnje	stare stopnje
Celje	30,53	28,28
Ravne na Koroškem	29,257	27,30
Slov. Bistrica	29,807	27,35
Slov. Konjice	30,24	27,73
Slovenj Gradec	30,06	27,52
Velenje	28,76	26,96
Žalec	29,887	26,15
Mozirje	29,61	26,95
Ptuj	29,396	26,49
Dravograd	29,48	27,12
Šmarje	29,528	26,64
Krapina	26,35	35,72
Ormož	29,42	26,80

Laško	29,97	27,47
Trbovlje	30,158	28,01
Kamnik	30,007	25,76
Radlje	29,877	27,47
Ljubljana—Šiška	30,06	27,49
Ljubljana—Moste	30,06	27,49
Tezno	29,617	27,45
Črnomelj	31,17	28,83

sedež tozda v občini Ptuj

Gornja Radgona	30,03	27,42
Ormož	28,82	26,23
Ptuj	28,796	25,92
Velenje	28,16	26,39
Maribor	29,017	26,88
Ivanec	24,756	22,926
Celje	29,93	27,71

sedež tozda v občini Mozirje

Mozirje	29,61	27,25
Velenje	28,76	27,26
Žalec	29,887	26,45

sedež tozda v občini Šmarje

Šmarje	28,897	26,87
Krapina	26,70	25,52
Ptuj	28,946	20,72

sedež tozda v občini Črnomelj

Črnomelj	30,68	28,11
Ozalj	25,05	22,96
Duga Resa	24,94	22,85
Metlika	29,41	27,01

ŠPORT IN REKREACIJA

REZULTATI TEKMOVANJA V VELESLALOMU NA PUNGARTU

Udeleženci smučarskega tečaja, ki je bil od 12. do 17. januarja na Pungartu, so tekmovali tudi v veleslalomu in dosegli naslednje rezultate in uvrstitve:

cicibani: 1. Marko Lah, 30,41; **starejši pionirji:** 1. Tomaž Borštnar, 21,27; 2. Andrej German, 21,73; 3. Robert Klosternik, 22,23; 4. Sašo Ovniček; 5. Igor Guštin; 6. Blaž Nardin; 7. Branko Klosternik; 8. Romeo Kočar; **starejše pionirke:** 1. Nataša Grobelnik, 27,20; 2. Darja Stanič, 27,32; 3. Nadja Koželj, 28,40; 4. Darja Rutnik; **mlajši pionirji:** 1. Jože Guštin, 24,70; 2. Samo Bastič, 25,48; 3. Domen Bastič, 23,76; **mlajše pionirke:** 1. Maja Borštnar, 28,66; 2. Tatjana Hlastec, 30,98; 3. Ivona Stanič, 41,38; 4. Julija Kočar; 5. Tina Podpeskar; **članice:** 1. Kristina Bastič, 25,28; 2. Irena Klosternik, 26,50; 3. Jožica Hlastec, 35,40; **člani:** Vlado Vaidič, 22,38; 2. Alojz Lah, 23,86; 3. Jože Kočar, 24,80; 4. Mato Guštin; 5. Ivan Klosternik; 6. Gorazd Nardin.

REZULTATI VELESLALOMA

Tudi pretekli teden je bil na Pungartu smučarski tečaj za delavce Gorenja in njihove družinske člane. Tečaja, ki je trajal od 17. do 21. januarja, se je udeležilo 90 smučarjev ali tistih, ki to šele postajajo. Na koncu so se nekateri med njimi poskusili tudi v umetnosti vijuganja med vrticami ter za svojo udeležbo dobili tudi priznanja. Rezultati veleslalomu pa so naslednji:

CICIBANI: (6 let): 1. Petra Mijoč, 2. Maša Kočevar, 3. Da-

vid Kac; **PIONIRKE** (7 do 12 let): 1. Andreja Lesjak, 2. Simona Časl, 3. Renata Benetek, 4. Mojca Camloh, 5. Andreja Ostruh, 6. Tina Trampuš, 7. Tanja Hrastnik, 8. Lea Mogilnicki, 9. Urška Geč, 10. Anja Jerčič; **PIONIRJI:** 1. Vasja Jerčič, 2. Andrej Štrancer, 3. Matej Mogilnicki, 4. Matjaž Ring, 5. Andrej Novak, 6. Uroš Škrubej, 7. Matej Sinigajda, 8. Peter Bezljaj, 9. Robi Rošar, 10. Matjaž Emeršič, 11. Jani Šavor, 12. Uroš Sušec, 13. Peter Dobovičnik, 14. Branko Lesjak, 15. Gregor Štrancer, 16. Samo Česnik, 17. Robi Česnik; **MLADINKE:** 1. Alenka Trampuš, 2. Mateja Lesjak, 3. Suzana Hribar, 4. Alenka Emeršič, 5. Urška Salobir, 6. Bernarda Špital, 7. Alenka Lesjak, 8. Barbara Salobir, 9. Alenka Nanor, 10. Jelka Salobir; **MLADINCI:** 1. Aleš Mijoč, 2. Anton Houdournik, 3. Miko Sušec, 4. Robi Ribič, 5. Roman Lesjak, 6. Simon Kričej, 7. Bojan Sušec; **OSTALI UDELEŽENCI:** 1. Alojz Jelšnik, 2. Drago Ring, 3. Leon Kočevar, 4. Konrad Rošar, 5. Tomo Novak, 6. Jože Lesjak, 7. Hinko Jerčič, 8. Drago Šavor, 9. Slavka Mijoč, 10. Herman Kac, 11. Nežka Kopitar, 12. Ivica Ostruh, 13. Tomaž Štrancer, 14. Danica Lesjak, 15. Ivica Lesjak, 16. Anton Časl, 17. Marjana Rošar, 18. Neva Trampuš, 19. Dragica Hrastnik, 20. Roža Česnik, 21. Marica Mogilnicki.

Smučarske razglednice s Kop

Vaditelj Jurko je skrbno bdel nad najmlajšimi

Matej Mogilnicki (3.), Vasja Jerčič (1.) in Andrej Štrancer (2.)

Renata Benetek (3.), Andreja Lesjak (1.) in Simona Časl (2.)

Mateja Lesjak (2.), Alenka Trampuš (1.) in Suzana Hribar (3.)

Anton Hudournik (2.), Aleš Mijoč (1.) in Miko Sušec (3.)

Smučarski tečaji

Šolske počitnice — bolj ali manj zimske — se bližajo koncu. Prav gotovo so jih najlepše izkoristili tisti, ki so se prijaviili za smučarske tečaje na Kopah. In ni jih bilo malo, ne otrok, ne staršev.

Avtobusni prevoz, z verigami ali brez njih, kopne ali spolzke ceste, gneča pred vlečnicami, hitre in poledenele proge, enolončnica v veliki gneči, odlični in manj odlični smučarski vaditelji smučarske šole Kope, pa takšni ali drugačni zapetljaji.

V petih dneh je bilo doživljajev kar na pretek. Ostali bodo prijetni spomini.

Na zaključku tečaja so nam povedali:

Primož Jurko, smučarski vaditelj smučarske šole Kope, dijak ravenske Gimnazije: „V skupini sem imel mlade smučarke in smučarje, ki so bili že lani na tečaju. Bili so poslušni, marljivi in je bilo prav lepo delati z njimi. Še bi vzel takšno vrsto nadebudnežev.“

Alenka Trampuš, 7. b razred: „Bila sem v nadaljevalni vrsti pri tovarišu Vitu. Veliko smo se naučili. Največ težav mi je delalo hitro vijuganje. Proti koncu je šlo vedno bolje in nisem si mislila, da bom zmagala.“

Marica Mogilnicki, DSSS Gorenje TGO: „Letos sem bila prvič na tečaju in ni mi žal. Prav malo sem prej znala smučarskih veščin, zato gre vse priznanje tudi smučarskemu vaditelju. Vsi so bili prizadevni, za vse smučarje so si močno prizadevali, posebej za tiste, ki so bili prvič na smučeh, kot na primer Jožica iz Gostinske enote. Škoda, da je ni na zaključek, doma pa je morala ostati, ker ji je zbolel otrok.“

Alenka Emeršič, 8. razred: „Bila sem pri vaditelju Milanu v nadaljevalnem tečaju. Tudi lani sem bila tu in še bom hodila. No, na tekmovanju me je bilo kar strah. Sicer pa bodo počitnice prehitro minile.“

Anton Hudournik, 3. letnik RŠC, elektro — šibki tok, študent Gorenja: „Mislim, da so takšni tečaji z avtobusnim prevozom v današnjem stabilizacijskem času izredno primerni. Sam sem se vozil vsak dan in na koncu so mi prijateljice svetovale, naj še tekmujem.“

Jelka Salobir, 6. razred: „Štirikrat sem že bila na podobnih tečajih Gorenja. Z veseljem sem delala vse vaje, ki mi niso delale težav. Na tekmi pa se mi je odpela vez.“

Mateja Lesjak, 8. razred: „Drugič sem bila na tečaju in vse mi je bilo izredno všeč. S sestro Andrejo, mamo in očetom bi še šla na takšen tečaj. Na tekmovanje se nisem posebej pripravljala.“

Alojz Jelšnik, DSSS, razvoj embalaže: „Na tečaju sem letos drugič. Pred tremi leti sem smučal še z eno palico, v stilu bloških smučarjev. Letos pa sem kar sam vadil in predvsem bil vseskozi na najdaljši progi Kašivnik. Imam izredno voljo in veselje, vesel pa sem tudi zmage.“

Še bi lahko napisali veliko izjav. Mijočevi so bili vsi zmagovalci, vsak v svoji skupini. Vasja Jerčič je drugič zapored zmagal. Matjaž Emeršič bi nadvse rad prišel v Informator. Alenka Nonar pa bi bila rada na sliki v Našem času.

ZABAVNA PRIREDITEV

OB PODELITVI POKALOV GORENJA

V soboto, 29. januarja 1983, bo ob 18. uri v Rdeči dvorani zabavna prireditev, na kateri bodo razglasili zmagovalce športnih tekmovanj v letu 1982. Za zabavo bodo poskrbeli Zorica Fingušt, Karli Arhar in ansambel ŠIK. Po podelitvi priznanj bo tudi ples. Seveda je vstop prost! Torej, v soboto ste vsi delavci Gorenja vabljeni v Rdečo dvorano!